

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4370
Ημερομ. Κατάθεσης: 31/3/2025

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Επιτάχυνση της υπογειοποίησης του δικτύου του ΔΕΔΔΗΕ

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η υπογειοποίηση των εναέριων γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί κρίσιμη παρέμβαση για την αναβάθμιση του ηλεκτρικού δικτύου της χώρας, τη μείωση των βλαβών και, κυρίως, την πρόληψη καταστροφών από πυρκαγιές. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, το συνολικό μήκος του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας ανέρχεται σε περίπου 240.000 χιλιόμετρα, εκ των οποίων μόνο το 10% (περίπου 24.000 χλμ.) είναι υπογειοποιημένο. Το υπόλοιπο δίκτυο, περίπου 216.000 χλμ., παραμένει εναέριο, με σημαντικές συνέπειες τόσο για την ασφάλεια των πολιτών όσο και για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η αναγκαιότητα της υπογειοποίησης καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική αν αναλογιστούμε ότι το εναέριο δίκτυο έχει αποδειχθεί ως μία από τις βασικές αιτίες πρόκλησης καταστροφικών πυρκαγιών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα περιλαμβάνουν τις φωτιές στη Θράκη, την Εύβοια, την Αττική, καθώς και σε άλλες περιοχές όπου έχουν καταγραφεί σοβαρές ζημιές σε φυσικό πλούτο και υποδομές.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου του ΔΕΔΔΗΕ για την περίοδο 2021-2025, έχουν προγραμματιστεί έργα υπογειοποίησης 2.150 χιλιομέτρων του δικτύου, με συνολικό κόστος 243 εκατ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, τα 187 εκατ. ευρώ προβλέπεται να καλυφθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης, ενώ τα υπόλοιπα κονδύλια παραμένουν αβέβαια.

Ωστόσο, η αύξηση των τιμών πρώτων υλών, όπως ο χαλκός, έχει οδηγήσει σε διπλασιασμό του κόστους υπογειοποίησης, από 50.000 ευρώ/χλμ. σε περίπου 100.000 ευρώ/χλμ. Επιπλέον, σε κατοικημένες περιοχές, το κόστος μπορεί να φτάσει ακόμη και 120.000 ευρώ/χλμ., καθιστώντας το χρηματοδοτικό πλαίσιο του προγράμματος εξαιρετικά προβληματικό.

Το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο αποτελεί τη βασική πηγή χρηματοδότησης για την υπογειοποίηση, λήγει το 2026, ενώ οι ρυθμοί απορρόφησης των κονδυλίων δεν είναι οι αναμενόμενοι. Επιπλέον, τα προγράμματα του ΕΣΠΑ δεν έχουν προβλέψει ειδικά κονδύλια για τις υπογειοποιήσεις, με αποτέλεσμα να παραμένει αναπάντητο το ερώτημα της χρηματοδότησης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Παράλληλα, η χώρα μας βρίσκεται σε φάση ενεργειακής μετάβασης, με στόχο την προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Σύμφωνα με στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ και του ΑΔΜΗΕ, μέχρι στιγμής έχουν λάβει Όρους Σύνδεσης περίπου 8 GW ΑΠΕ, τα οποία καλούνται να υλοποιηθούν.

Η επέκταση και η ενίσχυση του δικτύου είναι κρίσιμες προϋποθέσεις για την επιτυχή ενσωμάτωση των ΑΠΕ, καθώς το υπόγειο κόστος ανέρχεται σε 100.000 ευρώ/χλμ., ενώ το εναέριο κόστος είναι μόλις 30.000 ευρώ/χλμ. Το υψηλό κόστος της υπογειοποίησης, σε συνδυασμό με την απουσία εναλλακτικών χρηματοδοτικών εργαλείων, θέτει σε κίνδυνο τον συνολικό ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας. Σύμφωνα με τον Ν. 4951/2022 (άρθρο 12) δίνεται η δυνατότητα στους παραγωγούς ΑΠΕ να κατασκευάζουν ιδιωτικά δίκτυα σύνδεσης. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη στρατηγική για τη διασφάλιση της ευρύτερης υπογειοποίησης του δικτύου ηλεκτροδότησης, ούτε κάποιο χρηματοδοτικό σχέδιο για τη στήριξη αυτών των παρεμβάσεων πέραν του 2026.

Επειδή η επιτάχυνση της υπογειοποίησης αποτελεί κομβικό έργο υποδομής, με σημαντικά οφέλη για την ασφάλεια των πολιτών.

Επειδή η υπογειοποίηση αποτελεί ζήτημα περιβαλλοντικής προστασίας, ενεργειακής ασφάλειας και διαχείρισης κρίσεων.

Επειδή η κυβέρνηση οφείλει να λάβει άμεσα μέτρα για την ενίσχυση της χρηματοδότησης και την ταχύτερη υλοποίηση των έργων.

Ερωτάστε κ. Υπουργέ:

- 1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του προγράμματος υπογειοποίησης του ΔΕΔΔΗΕ για την περίοδο 2021-2025; Ποιο ποσοστό των έργων έχει ολοκληρωθεί και ποιο παραμένει σε εκκρεμότητα;**
- 2. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου και των Διαχειριστών Δικτύου για την υπογειοποίηση των εναέριων γραμμών μετά το 2025; Υπάρχει προγραμματισμός για νέα έργα που θα αυξήσουν σημαντικά το ποσοστό του υπόγειου δικτύου στη χώρα μας;**
- 3. Πώς σκοπεύει η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το ζήτημα της αύξησης του κόστους των υπογειοποιήσεων λόγω ανατιμήσεων πρώτων υλών; Υπάρχουν σκέψεις για την αναπροσαρμογή των υφιστάμενων προϋπολογισμών ή για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης;**
- 4. Υπάρχει πρόβλεψη για την αξιοποίηση εθνικών ή ευρωπαϊκών πόρων (ΕΣΠΑ, REPowerEU κ.λπ.) προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση των έργων υπογειοποίησης πέραν του 2026, έτος λήξης του ΤΑΑ;**
- 5. Σχεδιάζει το Υπουργείο να επανεξετάσει το νομοθετικό πλαίσιο προκειμένου να διευκολυνθεί η υπογειοποίηση, τόσο μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών αδειοδότησης όσο και μέσω κινήτρων προς τις επιχειρήσεις του κλάδου;**
- 6. Με δεδομένο ότι το δίκτυο ΑΠΕ επεκτείνεται ραγδαία, πώς προτίθεται η κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι οι νέες εγκαταστάσεις θα υλοποιηθούν με υπόγεια δίκτυα, όπου αυτό είναι εφικτό, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα του δικτύου και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Φραγκίσκος Παρασύρης